

Projekt założeń

projektu ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw

I. Potrzeba i cel regulacji

W różnych rejestrach publicznych, prowadzonych przez właściwe dla tych rejestrów organy administracji publicznej, gromadzone są często *de facto* te same dane (np. imię, nazwisko, adres zamieszkania, PESEL, imiona rodziców, nazwisko panięskie matki, itd.). Często praktyką jest ponadto, że organy prowadzące te rejestry oczekują od obywatela dostarczenia (lub dostarczenia zaświadczeń na potwierdzenie prawdziwości) takich danych, mimo, iż dane te zostały już zgromadzone i są przetwarzane przez inne organy administracji publicznej. Takie działanie organów publicznych jest z punktu widzenia obywatela nieuzasadnionym obciążeniem. Ponadto zobowiązywanie obywateli do przenoszenia danych pomiędzy organami administracji publicznej znacznie wydłuża prowadzone postępowania administracyjne w stosunku do wariantu, w którym przekazywanie niezbędnych danych następowałoby w czasie rzeczywistym pomiędzy systemami teleinformatycznymi administracji publicznej. Należy także wskazać, iż gromadzenie tego samego rodzaju danych w ramach różnych rejestrów publicznych, często prowadzi do sytuacji, w której dane te różnią się wzajemnie zależnie od miejsca ich ewidencjonowania. Taki stan rzeczy wynika często z faktu, iż obywatele nie przekazują organom aktualnych danych (np. o adresie zamieszkania) – trudno bowiem oczekiwać, że obywatel w natłoku codziennych spraw będzie pamiętał o każdym rejestrze publicznym, zawierającym jego dane, które powinien aktualizować – a także z pomyłek następujących w procesach gromadzenia lub przekazywania takich danych. Wykrycie przez organ takiej rozbieżności w posiadanych danych wiąże się z koniecznością ustalenia, które dane są prawdziwe lub aktualne, co staje się kolejną przyczyną wydłużenia czasu obsługi obywatela w postępowaniach administracyjnych. Gromadzenie tożsamyh danych w różnych rejestrach publicznych, to także problem zbytecznego wydawania środków publicznych na techniczną obsługę procesów przechowywania i przetwarzania takich danych w różnych systemach teleinformatycznych.

Rozwiązaniem wyżej przytoczonych problemów będzie wdrożenie referencyjnego modelu przechowywania i przetwarzania informacji w rejestrach publicznych. Docelowo dla każdego rodzaju danych, gromadzonych przez organy administracji publicznej, określony zostanie rejestr referencyjny (źródłowy). Natomiast w każdym rejestrze, który obecnie powiela taki rodzaj danych, dane te zostaną zastąpione mechanizmami referencyjnymi zobowiązującymi do pobrania tych danych z właściwego rejestru referencyjnego. Ma to na celu wyeliminowanie funkcjonowania w różnych rejestrach tej samej osoby pod wieloma różnie zapisanymi danymi określonego rodzaju.

„System Rejestrów Państwowych” (SRP) jest zbiorem elektronicznych rejestrów publicznych zgodnych z referencyjnym modelem tworzenia i utrzymywania rejestrów wraz z mechanizmami udostępniania gromadzonych w nich informacji.

SRP obejmuje obecnie następujące rejestry:

1. PESEL – Rejestr PESEL,
2. RDO – Rejestr Dowodów Osobistych,

3. RSC – Rejestr Stanu Cywilnego,
4. CRS – Centralny Rejestr Sprzeciwów,
5. SOP – System Odznaczeń Państwowych.

Pracownicy administracji publicznej korzystają z SRP poprzez dedykowaną aplikację ŹRÓDŁO.

W ramach projektowanej ustawy planowane jest włączenie do SRP trzech nowych rejestrów:

1. RDP – Rejestr Dokumentów Paszportowych,
2. RDK – Rejestr Danych Kontaktowych,
3. RPA – Rejestr Punktów Adresowych.

W dalszej kolejności przewidywane jest włączanie lub tworzenie kolejnych rejestrów w SRP.

Paszportowy System Informacyjny (PSI), czyli aktualny system do zarządzania procesami związanymi z dokumentami paszportowymi, odbiega od założeń Programu Zintegrowanej Informatyzacji Rzeczypospolitej Polskiej (PZIP). System ten powiela dane pomiędzy elementami wchodzącymi w jego skład (Paszportowym Systemem Obsługi Obywatela oraz Centralną Ewidencją Wydanych i Unieważnionych Dokumentów Paszportowych), a analiza jego obecnej funkcjonalności wykazała znaczne ograniczenia w zakresie możliwości udostępniania usług elektronicznych świadczonych na rzecz obywateli. Oceniono, że PSI w obecnym kształcie nie może zostać włączony do SRP. Dążenie do zapewnienia warunków pozwalających na świadczenie w zakresie dokumentów paszportowych usług elektronicznych o najwyższym poziomie dojrzałości, czyni zasadnym utworzenie nowego rejestru, „**Rejestru Dokumentów Paszportowych**” (RDP). Rejestr ten opracowany zostanie w zgodzie z założeniami PZIP, będzie włączony SRP, oraz obniży koszty utrzymania ewidencji dokumentów paszportowych, realizowanej dotychczas w ramach PSI.

W celu usprawnienia komunikacji organów administracji publicznej z obywatelem utworzony zostanie **Rejestr Danych Kontaktowych** (RDK). Wprowadzenie danych kontaktowych do rejestru będzie dobrowolne oraz będzie możliwe zarówno w urzędzie, jak i za pośrednictwem usługi elektronicznej. Dane zawarte w tym centralnym rejestrze udostępnione zostaną podmiotom publicznym, co pozwoli na szybkie nawiązanie szybkiego kontaktu z obywatelem, jeżeli wystąpi taka konieczność w toku realizowanych zadań publicznych.

Dane o punktach adresowych, gromadzone obecnie przez administrację publiczną, są niekompletne oraz rozproszone w różnych publicznych bazach danych (TERYT, Ewidencja Gruntów i Budynków, Rejestr Ksiąg Wieczystych). W związku z powyższym tworzona jest **Rejestr Punktów Adresowych** (RPA), stanowiąca zbiór punktów adresowych powiązanych z adresami, obejmującymi województwo, powiat i gminę, oraz numer budynku, placu albo innego obiektu. Ewidencja ta będzie stanowiła, włączony do SRP, rejestr referencyjny, którego zbiory będą mogły być wykorzystane na potrzeby innych rejestrów publicznych lub usług elektronicznych.

II. Sposób regulacji

Zmiany będą obejmowały następujące akty normatywne:

- 1) Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2016 r. poz. 1629, z późn. zm.);

- 2) Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 570);
- 3) Ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 758);
- 4) Ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2016 r. poz. 391);
- 5) Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. - Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 2064).

III. Zakres przewidywanej regulacji i zasadnicze kwestie wymagające uregulowania

1. Założenia ogólne

Projektowane zmiany prawne mają na celu:

- 1) określenie zasad funkcjonowania Systemu Rejestrów Państwowych (SRP);
- 2) utworzenie i wdrożenie następujących rejestrów publicznych:
 - a) Rejestr Dokumentów Paszportowych,
 - b) Rejestr Danych Kontaktowych,
 - c) Rejestr Punktów Adresowych;
- 3) stworzenie podstaw prawnych oraz wprowadzenie ułatwień dla realizacji publicznych usług elektronicznych związanych z ww. rejestrami oraz udostępnienie usługi automatycznego pobrania odpisu aktu stanu cywilnego (w trybie bezwnioskowym).

2. Założenia szczegółowe

- 1) W zakresie dotyczącym **Systemu Rejestrów Państwowych** zakłada się:
 - a) określenie zasad funkcjonowania Systemu Rejestrów Państwowych (SRP), w tym:
 - b) określenie zasad włączania nowych rejestrów do SRP,
 - c) określenie zasad bezpieczeństwa funkcjonowania SRP,
 - d) określenie zasad udostępniania danych gromadzonych w ramach SRP,
 - e) uregulowanie kwestii dotyczących technicznego utrzymania rejestrów włączonych do SRP.
- 2) W zakresie dotyczącym **Rejestru Dokumentów Paszportowych** (RDP) zakłada się:
 - a) wprowadzenie do porządku prawnego Rejestru Dokumentów Paszportowych (RDP) jako rejestru centralnego prowadzonego przez ministra właściwego ds. informatyzacji, w którym dane rejestrowane są w czasie rzeczywistym,
 - b) likwidację lokalnych ewidencji wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych,
 - c) rozszerzenie zakresu gromadzonych danych o adres zamieszkania,
 - d) likwidację konieczności składania przez obywatela wniosku w postaci papierowej (wniosek sporządzać będzie organ paszportowy na podstawie okazanego dokumentu tożsamości oraz danych zawartych w rejestrze PESEL, obywatel podpisze wniosek na

urządzeniu przeznaczonym do składania podpisów i wniosków będzie przechowywany w postaci elektronicznej),

e) umożliwienie obywatelowi, po uwierzytelnieniu, wglądu do własnych danych przetwarzanych w RDP,

f) udostępnienie usługi elektronicznej zapewniającej funkcjonalność powiadamiania, na podstawie danych zgromadzonych w Rejestrze Danych Kontaktowych, o możliwości odbioru dokumentu paszportowego (sms, e-mail),

g) udostępnienie usługi elektronicznej pozwalającej na weryfikację ważności dokumentu paszportowego na podstawie zestawu danych określonego przez usługodawcę, po uwierzytelnieniu się podmiotu (usługa skierowana do biznesu, administracji)

h) udostępnienie usługi elektronicznej pozwalającej na weryfikację ważności dokumentu paszportowego po uprzednim uwierzytelnieniu się osoby (usługa skierowana do obywatela),

i) udostępnienie usługi elektronicznej pozwalającej, po uwierzytelnieniu, sprawdzenia możliwości opuszczenia kraju (usługa skierowana do obywatela),

j) udostępnienie usługi elektronicznej zapewniającej funkcjonalność powiadamiania, na podstawie danych zgromadzonych w Rejestrze Danych Kontaktowych, o upływie terminu ważności dokumentu paszportowego (sms, e-mail)

k) udostępnienie usługi elektronicznej pozwalającej, po uwierzytelnieniu, na zgłoszenie utraty paszportu bezpośrednio w RDP (usługa skierowana do obywatela),

l) zapewnienie funkcjonalności pozwalającej na automatyczne przekazywanie danych do Systemu Informacyjnego Schengen II o utraconych dokumentach paszportowych,

m) migracja danych z Centralnej Ewidencji Wydanych i Unieważnionych Dokumentów Paszportowych do RDP

n) migracja danych z utrzymywanych w organach paszportowych lokalnych Ewidencji Wydanych i Unieważnionych Dokumentów Paszportowych w zakresie opłat za wydany dokument, adres zamieszkania oraz dane kontaktowe.

o) wprowadzenie możliwości odnotowywania przez organy Policji za pośrednictwem Krajowego Systemu Informacyjnego Policji w RDP faktu kradzieży paszportu.

Wprowadzone przepisy umożliwią stworzenie jednego referencyjnego rejestru dokumentów paszportowych, w których zdarzenia odnotowywane będą przez organy prowadzące postępowania związane z przedmiotowymi dokumentami w czasie rzeczywistym. Uproszczona zostanie procedura wnioskowania o wydanie paszportu poprzez wykluczenie konieczności samodzielnego wypełniania papierowego wniosku, który przygotowany zostanie przez system teleinformatyczny na podstawie danych zgromadzonych w SRP. Dzięki wykorzystaniu Rejestru Danych Kontaktowych udostępnione zostaną usługi elektroniczne pozwalające na automatyczne powiadomienie obywatela o paszporcie gotowym do odbioru oraz o zbliżającym się upływie terminu ważności posiadanego dokumentu. Udostępniona zostanie także funkcjonalność pozwalająca obywatelowi na dokonanie elektronicznego zgłoszenia utraty dokumentu. Zwiększy to bezpieczeństwo obrotu dokumentami a także uchroni obywatela przed wykorzystaniem dokumentu i jego tożsamości przez osoby trzecie.

3) W zakresie dotyczącym **Rejestru Danych Kontaktowych** zakłada się:

- a) wprowadzenie do porządku prawnego Rejestru Danych Kontaktowych jako rejestru centralnego prowadzonego przez ministra właściwego ds. informatyzacji, w którym dane rejestrowane są w czasie rzeczywistym,
- b) określenie zakresu gromadzonych danych: numer PESEL, , adres email podstawowy, adres email dodatkowy, numer telefonu podstawowy, numer telefonu dodatkowy, historia adresów mailowych i numerów telefonu, a także imię i nazwisko, które zostaną pobrane referencyjnie z rejestru PESEL,
- c) wprowadzenie zasady dobrowolności wprowadzania danych do rejestru przez obywateli,
- d) umożliwienie, po uwierzytelnieniu, wprowadzenia oraz aktualizacji danych kontaktowych (usługa skierowana do obywatela),
- e) umożliwienie aktualizacji danych kontaktowych – na wniosek obywatela przy okazji realizacji sprawy w urzędzie (usługa skierowana do administracji publicznej),
- f) umożliwienie, po uwierzytelnieniu, sprawdzenia danych kontaktowych (usługa skierowana do obywatela i administracji),
- g) umożliwienie pobrania danych kontaktowych (usługa skierowana do administracji).

Wprowadzone przepisy umożliwią prowadzenie jednego centralnego rejestru, w którym będą gromadzone dane kontaktowe obywateli. Dzięki temu uproszczony zostanie kontakt z obywatelem, w przypadku gdy nie jest wymagane przepisami prawa kierowanie korespondencji wymagającej potwierdzenia odbioru. Ponadto możliwe będzie tańsze i szybsze powiadamianie obywatela o istotnych dla niego wydarzeniach, a także prowadzenie korespondencji elektronicznej tam, gdzie dotąd nie mogła mieć miejsca ze względu na brak danych kontaktowych.

4) W zakresie **Rejestru Punktów Adresowych (RPA)** zakłada się:

- a) wprowadzenie do porządku prawnego Rejestru Punktów Adresowych jako centralnego rejestru prowadzonego przez ministra właściwego ds. informatyzacji, w którym dane rejestrowane są w czasie rzeczywistym,
- b) umożliwienie rejestracji nazwy ulicy przez organ gminy bezpośrednio po uprawomocnieniu się uchwały o nadaniu nazwy ulicy – bez konieczności przesyłania do GUS,
- c) integrację z rejestrem TERYT – TERYT umożliwi automatyczne nadanie identyfikatora TERYT po wprowadzaniu jednoznacznej nazwy ulicy do EPA przez organ gminy,
- d) identyfikatory TERYT dla nazw gmin i miejscowości będą nadawane przez GUS jak obecnie, natomiast automatycznie dane te będą przekazywane do RPA
- e) umożliwienie nadania punktów adresowych przez organ gminy bezpośrednio w RPA,
- f) umożliwienie pobrania punktów adresowych (usługa skierowana do administracji publicznej, służb i podmiotów prywatnych),
- g) umożliwienie weryfikacji punktów adresowych (usługa skierowana do obywatela),
- h) integrację z rejestrem PESEL w zakresie czynności meldunkowych na referencyjnych punktach adresowych,

- i) integrację z operatorem wyznaczonym w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1113, z późn. zm.) w zakresie automatycznego wprowadzania do RPA nowych kodów pocztowych i aktualizacji dotychczasowych,
- j) migrację inicjalną z innych rejestrów takich jak: ewidencja gruntów i budynków, ewidencja miejscowości ulic i adresów, państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz TERYT,
- k) określenie zakresu gromadzonych danych: gmina, TERYT gminy, miejscowość, TERYT miejscowości, ulica, TERYT ulicy, numer budynku, kod pocztowy, współrzędne geograficzne.

5) W zakresie dotyczących **Rejestru Dowodów Osobistych (RDO)** zakłada się:

- a) wprowadzenie możliwości odnotowywania przez organy Policji za pośrednictwem Krajowego Systemu Informacyjnego Policji w Rejestrze Dowodów Osobistych faktu kradzieży dowodu osobistego,
- b) umożliwienie, po uwierzytelnieniu, odnotowania utraty dowodu bezpośrednio w RDO (usługa skierowana do obywatela),

Wprowadzone zmiany umożliwią zgłaszanie utraty dokumentu oraz odnotowanie tego faktu w RDO w czasie rzeczywistym. Zwiększy to bezpieczeństwo obrotu dokumentami a także uchroni obywatela przez wykorzystaniem dokumentu i jego tożsamości przez osoby trzecie.

6) W zakresie **Rejestru Stanu Cywilnego** zakłada się:

- a) udostępnienie usługi elektronicznej umożliwiającej, po uwierzytelnieniu, pobranie odpisu aktu stanu cywilnego bezpośrednio z Rejestru Stanu Cywilnego bez konieczności składania wniosku oraz oczekiwania na jego rozpatrzenie,
- b) określenie kręgu odbiorców usługi - usługa będzie dedykowana dla osoby, której akt dotyczy, jej dzieci, małżonka oraz rodziców,
- c) utworzenie mechanizmu skierowanego również do sądów i prokuratur (uzyskają możliwość pobrania odpisu lub formy zaświadczenia z przetwarzanych danych do prowadzonych postępowań – bez konieczności dostarczania danych przez obywatela),
- d) powiązanie ww. usługi dla obywatela z mechanizmami płatności elektronicznych, tak by nie było konieczności dołączania dowodu opłaty.

Czas oczekiwania na odpis aktu zostanie skrócony do zera, co wpisuje się w oczekiwania społeczne dotyczące upraszczania procedur administracyjnych. Ponadto odciążone zostaną urzędy stanu cywilnego, dla których wydanie odpisu jest czynnością materialno-techniczną.

IV. Termin wejścia w życie.

Zgodnie z uchwałą Nr 20 Rady Ministrów z 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205) proponuje się, by regulacja weszła w życie w następujących terminach:

- dla wdrożenia Rejestru Danych Kontaktowych z dniem 01.01.2019 r.

- dla dostosowania Rejestru Dowodów Osobistych do unieważniania dowodów osobistych przez obywatela i Policję z dniem 01.01.2019 r.
- dla wdrożenia Rejestru Dokumentów Paszportowych z dniem 01.07.2020 r.
- dla wdrożenia Rejestru Punktów Adresowych z dniem 01.01.2020 r.
- przepisów dotyczących SRP z dniem 01.04.2019 r., natomiast obowiązek rejestracji danych w rejestrach dziedzinowych na podstawie rejestrów referencyjnych z dniem 01.01.2022 r.
- możliwość pobrania odpisu aktu stanu cywilnego z Rejestru Stanu Cywilnego z dniem 01.01.2020 r.

V. Informacje dodatkowe

1. Konsultacje publiczne

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt zostanie skierowany do następujących podmiotów:

1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS),
2. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (GIODO),
3. Polski Komitet Normalizacyjny (PKN),
4. Polskie Towarzystwo Informatyczne (PTI),
5. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji (PIIT);
6. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji (KIGeIT),
7. Stowarzyszenie Instytutu Informatyki Śledczej,
8. Fundacja Panoptykon,
9. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej,
10. Internet Society Poland,
11. Rada Główna Instytutów Badawczych (RGIB),
12. Związek Banków Polskich,
13. Izba Gospodarki Elektronicznej,
14. Polska Izba Informatyki Medycznej,
15. Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych,
16. Konfederacja Lewiatan,
17. Fundacja ePaństwo,
18. Główny Urząd Statystyczny,

Projekt zostanie również przekazany Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Wyniki konsultacji zostaną omówione po ich zakończeniu.

2. Zgłoszenie lobbingsowe

Projekt założeń zostanie zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy proces legislacyjny.

3. Zgodność projektowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej

Założenia projektu ustawy nie naruszają przepisów obowiązujących w Unii Europejskiej. Projekt ustawy nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

4. Notyfikacja przepisów technicznych

Założenia projektu ustawy nie zawierają norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w *sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też nie podlega notyfikacji.